

BURMISTRZ PSZCZYNY
ul. Rynek 2
43-200 Pszczyna

URZĄD MIEJSKI w PSZCZYNI
Biuro Rady Miejskiej
Wpłynęło dnia 05 CZE. 2015
L. dz. bdm 131/15

Pszczyna, dnia 2 czerwca 2015 r.

SG.0003.010.2015

SG.KW.071.2015

Pan

Arkadiusz Gardiasz

Radny Rady Miejskiej w Pszczynie

W odpowiedzi na wniosek złożony 19 maja 2015 r. (w okresie międzysesyjnym) wspólnie z radnym Markiem Szklorzem dotyczący „określenia podstaw prawnych przyjętej wykładni dotyczącej czynnego oraz biernego prawa wyborczego w wyborach do organów jednostek pomocniczych gminy Pszczyna” w załączeniu przekazuję opinię prawną w przedmiotowej sprawie.

BURMISTRZ

Dariusz Skrobol

Załącznik 1 szt.:

- opinia prawna RP.074.40.2015, RP.ZD.110.2015

Otrzymują:

- 1) 1x adresat
- 2) Marek Szklorz – Radny Rady Miejskiej w Pszczynie

Do wiadomości:

- 1) Leszek Szczotka
Przewodniczący Rady Miejskiej w Pszczynie

Pszczyna, dnia 2 czerwca 2015r.

Jarosław Wieczorek
Radca prawny
w/m

RP.074.40.2015
RP.ZD.110.2015

Sz. P.
Dariusz Skroboł
Burmistrz Pszczyny

Opinia prawna

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. z dnia 11 marca 2013 r. Dz.U. z 2013 r. poz. 594, zwana dalej ustawą o samorządzie gminnym
- Statut Gminy Pszczyna – tekst jednolity przyjęty Uchwałą nr XLVI/593/14 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 30.10.2014r.
- Statut Osiedla Kolonia Jasna – załącznika do Uchwały nr XXII/162/04 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 23.06.2004r.

Stan faktyczny:

W dniu 19.05.2015r. do Burmistrza wpłynął wniosek radnych Marka Szklorz i Arkadiusza Gardiasz o wskazanie podstaw prawnych wraz z ich interpretacją, które dają podstawę do twierdzenia, iż uprawnionym do głosowania jest tylko i wyłącznie osoba zameldowana na danym osiedlu, a nie jest nią osoba zameldowana w danej gminie, posiadająca status osoby zamieszkałej na obszarze – w tym przypadku osiedlu Kolonia Jasna. W piśmie radni przedstawili stanowisko prawne z uzasadnieniem.

Stan prawny i analiza problemu:

Zgodnie z art. 5 ustawy o samorządzie gminnym, gmina może tworzyć jednostki pomocnicze: sołectwa oraz dzielnice, osiedla i inne. Jednostkę pomocniczą tworzy rada gminy po zachowaniu odpowiedniej procedury. Zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostki pomocniczej określa statut gminy.

Zgodnie z §13 Statutu Gminy Pszczyna, granice sołectw i osiedli, ich organizację i zasady działania określają odrębne statuty, uchwalone przez radę po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami.

Natomiast §31 Statutu Osiedla stanowi, że w sprawach nieuregulowanych w Statucie Osiedla, mają zastosowanie przepisy Statutu Gminy i inne obowiązujące przepisy.

Wybór i odwołanie przewodniczącego oraz pozostałych członków Zarządu Osiedla należy zgodnie z §8 Statutu Osiedla do Ogólnego Zebrania Mieszkańców. Prawo do uczestniczenia i wybierania na Ogólnym Zebraniu Mieszkańców mają mieszkańcy osiedla posiadający prawo wyborcze w wyborach do rady gminy. Dalej wskazano, że uprawnieni do udziału w Ogólnym Zebraniu Mieszkańców posiadają wyszczególnione w §12 ust. 3 prawa, m.in. udziału w dyskusji nad sprawami objętymi porządkiem obrad, udziału w głosowaniu, zgłaszania kandydatów i kandydowania na stanowiska w wybieralnych organach osiedla. Zatem zgłaszać kandydatów do Zarządu Osiedla, głosować i kandydować na te stanowiska mogą tylko osoby uprawnione do czynnego udziału w Ogólnym Zebraniu Mieszkańców.

Zgodnie z §14 Statutu Osiedla, w Ogólnym Zebraniu Mieszkańców mogą brać także udział członkowie rady miejskiej, burmistrz oraz pracownicy samorządowi wyznaczeni

przez burmistrza w celu referowania spraw i udzielania wyjaśnień, jak również przedstawiciele instytucji i urzędów, których dotyczą sprawy stanowiące przedmiot obrad.

Zgodnie z §8 ust. 2 pkt 1 Statutu Osiedla, do wyłącznej właściwości Ogólnego Zebrania Mieszkańców należy wybór i odwołanie przewodniczącego i pozostałych członków osiedla. §12 ust. 1 Statutu Osiedla stanowi natomiast, że prawo do uczestniczenia i wybierania na Ogólnym Zebraniu Mieszkańców mają mieszkańcy osiedla posiadający prawo wyborcze w wyborach do rady gminy. Art. 10 §1 pkt 3a Kodeksu wyborczego stanowi natomiast, że prawo wybierania (czynne prawo wyborcze) do rady gminy posiada obywatel polski oraz obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat, oraz stale zamieszkuje na obszarze tej gminy.

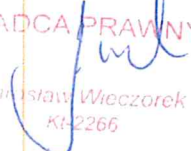
Zatem prawo do uczestniczenia i wybierania na Ogólnym Zebraniu Mieszkańców mają osoby, które:

- są mieszkańcami Osiedla,
- posiadają obywatelstwo polskie lub są obywatelami UE (nie będąc obywatelem polskim),
- najpóźniej w dniu uczestnictwa w Zebraniu kończy 18 lat,
- stale zamieszkuje na obszarze Gminy Pszczyna.

Zgodnie z art. 25 k.c. miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Oznacza to, iż nie ma znaczenia gdzie dana osoba jest zameldowana. Decydujące znaczenie ma element obiektywny – stałe przebywanie oraz element subiektywny – zamiar stałego pobytu. Jeśli centrum ośrodka życiowego danej osoby znajduje się w lokalu znajdującym się na obszarze Osiedla, a jednocześnie spełniają one pozostałe wyżej wskazane wymogi, to należałoby uznać, że osoba ta może brać udział w OZM, w tym posiada bierne i czynne prawo wyborcze.

Innym ale równie istotnym jest zastosowanie w praktyce w/w wykładni. Skoro bowiem prawnie skutecznym kryterium uczestniczenia w Ogólnym Zebraniu Mieszkańców jest zamieszkiwanie na terenie Osiedla, to koniecznym jest sprawdzenie tego faktu przez organizatorów Zebrania. W tym celu nie jest błędem pytanie o fakt zameldowania danego uczestnika Zebrania o miejsce zameldowania. Należy mieć bowiem na uwadze, że większość osób zamieszkałych na terenie danego Osiedla / sołectwa (ten problem dotyczy bowiem wszystkich jednostek pomocniczych gminy) jest równocześnie zameldowanych na terenie tego Osiedla / sołectwa. Mogą jednak zaistnieć jednostkowe sytuacje, kiedy dana osoba jest zameldowana poza miejscem zamieszkania. W tych okolicznościach trudno jest zweryfikować miejsce zamieszkania poza odebraniem oświadczenia. Istnieje jednak potrzeba kontroli takich oświadczeń, żeby nie doszło do sytuacji, że ta sama osoba będzie uczestniczyć z prawem głosu na wielu Ogólnych Zebraniach Osiedli czy też Sołectw. Dla celów kontroli można porównać listy obecności z poszczególnych Zebrań. Proponuję też aby na liście obecności wpisać w drugiej rubryce zamiast słowa „Adres” słowa „Adres zamieszkania”. Fakt podpisania takiej listy obecności oznacza, że osoba podpisana oświadcza, że jest mieszkańcem danego Osiedla / Sołectwa w rozumieniu art. 25 Kc. Uważam, że na początku każdego zgromadzenia należy pouczyć uczestników, że na listę może się wpisać wyłącznie osoba będąca mieszkańcem danego Osiedla / Sołectwa posiadająca jednocześnie prawa wyborcze do rady gminy oraz spełniająca wyżej wymienione pozostałe kryteria. Reasumując kryterium zameldowania nie może być kryterium udziału w zgromadzeniach ale może służyć za kryterium pomocnicze do określenia czy dana osoba może uczestniczyć w Zgromadzeniu Ogólnym Mieszkańców. Po 1.01.2016r. będzie można zweryfikować fakt zamieszkania danej osoby jedynie na podstawie oświadczenia danej osoby, co może rodzić różne trudności.

Z poważaniem,

RADCA PRAWNY

Janusz Wieczorek
KI-2266